

תקנון הקרן לפיתוח שירותים לנכים

(אושר בישיבת מינהלה בתאריך 3/8/1997)

1. מבוא

- א. על פי סעיף 220 לחוק הביטוח הלאומי - (נוסח משולב), תשנ"ה - 1995 (להלן - החוק);
"בהתייעצות עם המועצה יממן המוסד פעולות המיועדות לפיתוח שירותים לטובת הנכים ובלבד שסך ההוצאה השנתית לפעולות אלו לא יעלה על 5% מאומדן הגביה השנתית של דמי ביטוח נכות".
- ב. לתקציב המימון עפ"י סעיף זה ייקרא "הקרן לפיתוח שירותים לנכים" (להלן "הקרן").

2. יעדים

יעדי הקרן הם:

- א. השתתפות בפיתוח שירותים חדשים לנכים.
- ב. הרחבה של שירותים קיימים לנכים ופיתוחם בהיקף, תכנים ושיפור איכות חיים.
- ג. פריסה של שירותים לאזורים בהם קיים מחסור באותם שירותים.
- ד. סיוע ביישום ובניסוי הלכה למעשה של שיטות מקצועיות חדשות שיש בהן פריצת דרך לקידום ישיר של הנכים ובלבד שמשרד הממשלה היעודי מאשר הצורך בשומן.
- ה. הכשרת כוח אדם מקצועי יעודי לטיפול בנכים כאשר מדובר במקצוע חדש ומתפתח.

3. עדיפויות

- א. העדיפויות בפיתוח השירותים לטובת הנכים תקבענה מעת לעת על ידי ועדת הקרן, האמורה בסעיף 6 להלן, ובאישור מינהלת המוסד, בהתאם לנורמות מקצועיות מקובלות ובהתאם למדיניות הטיפול בנכים בתחומים שונים.
יחד עם זאת:
- ב. עדיפות תינתן ליוזמות פיתוח באזורים בהם קיים מחסור בשירותים לנכים.
- ג. עדיפות תינתן לתכניות לפי רמת נחיצותן לאוכלוסית הנכים.
- ד. בהכשרת כוח אדם מקצועי תינתן עדיפות כאשר חסרה תשתית מספקת.

- א. קיימת מחויבות של מקבל המימון (המימון יקרא להלן - הסיוע) להשתתף בעצמו במימון פיתוח השירות, וקיימות התחייבויות של הגורמים האחראים לקיומו של השירות המוצע לאורך זמן.
- ב. סיוע ינתן רק לפיתוח שירותים ממשיים וישירים הניתנים לנכים.
- ג. סיוע ינתן לתכניות שהן זמינות ונגישות לכלל הנזקקים להן באותו אזור.
- ד. לא ינתן סיוע לשירות שיש לגורם כלשהו חובה לשאת בו מכוח חוק, ולא ינתן סיוע שיש בו למעשה החלפה תקציבית כוללת של שירות שיש גורם המחויב בו מכוח הסדר ציבורי כללי או שהוא מתפקידו של שירות ציבורי או ממלכתי.
- ה. סיוע ברכישה או בניה של נכסים ינתן בהתאם לכללים ולתנאים המפורטים בסעיף 5 להלן.
- ו. לא ינתן סיוע לתכניות מחקר או לפיתוח שירותים רפואיים.
- ז. המוסד רשאי לא לתת סיוע לגוף שקבל בעבר סיוע מן המוסד ולא עמד בהתחייבויותיו, אלא אם הוכיח להנחת דעת המוסד, שיש צידוק להתנהגותו, או שחלף לדעת המוסד די זמן המאפשר מתן סיוע חדש.

5. סיוע לבניה ורכישה ולסידורים מיוחדים לנכים :

- א. על אף האמור בסעיף 4ד' לעיל ינתן סיוע להתקנת סידורים מיוחדים לנכים בבנין ציבורי כאמור בחוק התכנון והבניה ותקנותיו, אם יעודו העיקרי של המבנה הוא לתת שירותים לנכים כהגדרתם בחלק ח' לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), תש"ל - 1970.
- לעניין זה, "שירותים לנכים" למעט שירותים רפואיים, ו"סידורים מיוחדים" - סידורים פנימיים בלבד.
- ב. ינתן סיוע בבניה או ברכישה לשירותים מוסדיים, לשירותי קהילה ולמתקני ספורט מרכזיים בתנאים כמפורט להלן :
- (1) לשירותים מוסדיים ממשלתיים או ציבוריים שיש בהם תנאים פיזיים קשים - ינתן סיוע בשיפוץ או הרחבת מבנה קיים ; ורק אם עקב סיבות בטיחותיות או בשל עלויות גבוהות (המקבילות לבניה חדשה או רכישה) אין מקום לשפץ או להרחיב את המבנה הקיים או כשמדובר בשירות חדש ינתן סיוע לבניה או לרכישה.
 - (2) לשירותים קהילתיים - כגון מסגרות של תעסוקה, פעילות שעות פנאי, מגורים בקהילה, ספורט נכים, תכניות לגיל הרך, אם הן מרחיבות פעילותן באופן סביר או נמצאות בתנאים פיזיים לא הולמים, ינתן סיוע בשיפוץ או הרחבת מבנה קיים ; ורק אם בשל סיבות בטיחותיות או בשל עלויות גבוהות (המקבילות לבניה חדשה או רכישה) אין מקום לשפץ או להרחיב מבנה קיים או כשמדובר בשירות חדש - ינתן סיוע לבנייה או לרכישה.

- (3) למתקני ספורט מרכזיים - ינתן סיוע לבנייה אם הסבתם ליעודם מבניה קיימת אינה אפשרית, או אם יש בהם תנאים פיזיים לא הולמים.
- (4) המינהלה תקבע מעת לעת את סכומי הסיוע לפי סעיף קטן זה, לרבות סכומי מכסימום.

6. נוהל אישור הסיוע

א. ועדה של המוסד (להלן - ועדת הקרן) שתהיה מורכבת מבעלי תפקידים שיפורטו להלן, תדון בכל בקשה לקבלת סיוע מהקרן לאחר בדיקת התכנית כאמור בסעיף 7 להלן:

- 1) סמנכ"ל לתפקידים מיוחדים או סמנכ"ל אחר שימונה על ידי המינהלה - יו"ר.
- 2) סמנכ"ל מחקר ותכנון; מנהלת האגף לגמלאות ארוכות מועד תהיה ממלאת מקומו.
- 3) מנהל העניינים הרפואיים; סגן מנהל העניינים הרפואיים יהיה ממלא מקומו.
- 4) סגן ראש מינהל גימלאות.
- 5) מנהל אגף שיקום/סיעוד.
- 6) מנהל המחלקה לפיתוח שירותים לנכים.
- 7) מנהל סניף, מתוך שני מנהלי סניפים שייקבעו מעת לעת על ידי המינהלה.

בהעדר יו"ר הקרן, ימלא מקומו סמנכ"ל מחקר ותכנון.

הועדה תוכל לזמן לשיבותיה אנשי מקצוע ויועצים לפי שקול דעתה לצורך התייעצות, לפי העניין.

ב. תפקידי הועדה הם:

- 1) לבדוק בקשות לסיוע, מידת התאמתן לקריטריונים, לקבוע עדיפויות כאמור בנוהל זה ולבדוק סבירות ואיכות ההצעות.
- 2) לאשר או לדחות את הבקשה.
- 3) לקבוע את תחומי האחריות לביצוע התכנית ודרכי הפיקוח המתחייבים.
- 4) לקבוע המסגרת התקציבית, לבקשה המוצעת, ובלבד שסיוע לשיפוצים, הרחבה ובנייה לא יהיה גבוה מסכום שיחליט עליו המוסד מעת לעת לגבי נושאים אלה, ובאישור הועדה לביטוח נכות שליד מועצת המוסד.

ג. ארבעה מחברי ועדת הקרן יהיו מניין חוקי בישיבות, ובלבד שביניהם יהיו יו"ר ועדת הקרן, מנהל אגף שיקום/סיעוד ומנהל המחלקה לפיתוח שירותים לנכים.

החלטה שתקבל ברוב קולות המשתתפים בישיבה. אם לא התקבלה החלטה תובא הבקשה לדיון בישיבת הועדה הבאה ואם גם אז לא התקבלה החלטה תובא הבקשה להכרעת המינהלה. גם אם תתקבל החלטה ברוב קולות יהיה חבר ועדה רשאי לפנות למינהלה בבקשה לדיון וקבלת הכרעתה אם מדובר בענין עקרוני.

ד. חבר ועדה היודע מראש שנבצר ממנו להשתתף בישיבה יוכל לבקש מראש שלא לדון בבקשה בהעדרו.

ה. תוקף החלטה יהיה לשנה, ואם לא ייחתם בין המוסד לבין מבקש הסיוע הסכם במשך שנה כאמור, יהיה המוסד רשאי לבטל את ההחלטה ולא ינתן סיוע לפיה, אלא אם יובא הנושא לדיון מחודש בפני ועדת הקרן.

7. תהליך בדיקת התכנית

א. הצעת תכנית לפיתוח שירותים ובקשה לסיוע תוגש למחלקה לפיתוח שירותים לנכים.

ב. להצעה יצורפו מסמכים ותיעוד לפי הנדרש בטופס בקשה לסיוע כפי שיהיה מעת לעת.

ג. מנהל המחלקה לפיתוח שירותים לנכים או עובד המחלקה שייקבע על ידו יבדוק את הבקשה ויסתמך לפי הענין על המידע המקצועי המצוי במחלקות השיקום ברחבי הארץ.

ג. לא תבדק בקשה של גוף שלא עומד, בעת הגשת הבקשה, במילוי החייבויותיו לפי התקשרות קודמת. הודעה על כך תמסר לוועדה, שתוכל להחליט על דיון בבקשה, בהתחשב כאמור בסעיף 14.

ד. מנהל המחלקה לפיתוח שירותים לנכים והעובדים רשאים להעזר בחוות דעת של מומחים חיצוניים לשם בדיקת תכניות המוגשות למוסד. הבדיקות תעשינה במימון הקרן בסכומים המפורסמים מעת לעת בתעריף יועצים לניהול המתפרסם על ידי הממונה על השכר.

ה. מנהל המחלקה לפיתוח שירותים לנכים יביא את התכניות לדיון בוועדת הקרן.

8. כל תכנית שאושרה ע"י ועדת הקרן טעונה התייעצות בוועדת ביטוח נכות שליד מועצת הביטוח הלאומי, ואין להודיע על אישורה בטרם התייעצות זו.

9. ביצוע

א. עובדי המחלקה לפיתוח שירותים ידאגו להכנת החוזה עם הגוף המבקש את הסיוע באמצעות הלשכה המשפטית.

ב. החוזה יכלול בין היתר התחייבויות הגוף המבצע, תנאי המימון ומועדיהם, סדרי דיווח ופרסום, סדרי הבקרה של המוסד על ההפעלה, סדרי בקרה כספית, סדרי מעורבות המוסד בביצוע התכנית, מעמדה של ועדת ההיגוי, הסדרים להמשכיות בתום מימון המוסד, ובהתאם לדרישת המוסד פתיחת חשבון בנק מיוחד לתכנית.

ג. בחוזה ייקבעו גם תנאים ונסיבות בהם יוכל המוסד להפסיק תכנית לפני שהושלמה, אם ביצועה אינו תואם את התכנית שנקבעה.

ד. מנהל המחלקה לפיתוח שירותים לנכים יקבע לפי הצורך את נציגי המוסד שילוו את התכנית.

10. **דיווח**

בסוף כל שנה יגיש מנהל המחלקה לפיתוח שירותים לנכים דו"ח מסכם על ביצוע התכניות במהלך השנה. הדו"ח יועבר למינהלת המוסד, לחברי ועדת הקרן ולועדת הנכות. כמו-כן, מידי רבעון יועבר דו"ח למנכ"ל ולחברי ועדת הקרן על מצב התכניות בשלבים השונים.

11. **תקציב וכספים**

- א. התקציב התפעולי של המוסד יכלול הקצאה כספית לקרן שתמומן מכספי ענף ביטוח נכות.
- ב. הצעת התקציב הכוללת תידון במסגרת דיוני התקציב במינהלה ובמועצה וטעונה אישור בדרך הקבועה לגבי תקציב המוסד.
- ג. מינהל הכספים והבקרה ינהל חשבון מיוחד לכל גוף שאושר לו סיוע.
- ד. הוראות תשלום יחתמו על ידי מנהל המחלקה לפיתוח שירותים לנכים או על ידי מנהל אגף שיקום/סיעוד.

12. כל שינוי שיוכנס בתקנון הנ"ל טעון אישור מינהלת המוסד והתייעצות עם ועדת הנכות שליד מועצת המוסד.